

eglutè

1983
LAPKRITIS

TURINYS

- 3 RUDENĖLIS, A. Kašubienė
- 4 SVEČIAI IŠ TOLI, L. Gudelienė
- 11 LAIMINGA DIENA, M. Simko
- 17 CEPELINO NUOTYKIAI TORONTE, Teta Audronė
- 21 AR ŽINAI? KAS ĮVYKO LAPKRIČIO MĖNESĮ, paruošė V. Abromaitis
- 22 ALIASKA, paruošė V. Vygantaitė
- 25 GALVOSŪKIAI
- 29 VAIKŲ KŪRYBA

PIEŠINIAI

1983 m. viršeliai — V. Stančikaitės
Skyrių vinjetės — Zitės Sodeikienės
Kitos iliustracijos:

- Z. Sodeikienės — 5, 8, 9, 10
- N. Palubinskienės — 11-16, 23, 24
- A. Skrupskelienės — 17-20

REDAKCIJA

REDAKCIJA: vyr. redaktorė — ses. O. Mikailaitė, 57 Sylvan Ave., Toronto, Ont., Canada M6H 1G4

ADMINISTRACIJA: administratorė — Danguolė Sadūnaitė, Immaculate Conception Convent, Putnam, CT 06260

Gautąją medžiagą "Eglutės" redakcija taiso ir tvarko savo nuožiūra. Be redakcijos leidimo "Eglutėje" spausdintų rašinių bei piešinių kitur prašome nespausdinti.

EGLUTĖ — vienintelis lietuviškas laikraštėlis vaikams išeivijoje. Leidžia ir spausdina Nekaltai Pradėtosios Marijos Seserys, Putnam, Connecticut 06260. Administratorė — Danguolė Sadūnaitė. Prenumerata metams — \$7.00, vieno numerio kaina — \$0.75.

THE LITTLE FIR is a magazine for Lithuanian children. Published monthly except July and August by the Sisters of the Immaculate Conception. Published and printed at Immaculate Conception Convent, Putnam, Connecticut 06260. Yearly subscription—\$7.00; single copy—\$0.75. Second class postage paid at Putnam, Connecticut 06260.

EGLUTĖ (THE LITTLE FIR) — (USPS 169-200)

RUDENĖLIS

Albina Kašiubienė

Rieda, rieda, ašarėlės, —
Rudenėlis verkia.
Skina žiedus vasarėlės,
Vandenėlin merkia.

Miške grybai samanose
Kepurėles kelia.
Rudenėlis po lapelių
Skina, žemėn beria.

Vorai tinklus ore driekia
Ant tuščių stiebelių
Ir bitelės nebeturi
Kvepiančių žiedelių.

Rytą šalna nubučiuos
Medį, gėles ir pievelę,
Šiūs paukštelių į svečius
Į šiltą šalelę.

SVEČIAI IŠ TOLI

Liūda Gudelienė

Vieną vakarą, kai vaikų kambariuose jau buvo užgesintos šviesos, Rimas tyliai pašaukė savo sesutę:

— Nori pamatyti, kaip mūsų miške vaidenasi?

Rita tuojau pašoko iš lovos. Jeigu jos vyresnysis brolis ją šaukia, turi būti kas nors svarbaus. Įbėgusi į Romo kambarį, ji prispaudė nosytę prie lango.

— Kur tie vaiduokliai? — paklausė.

— Žiūrėk į miško pusę, — pasakė Rimas.

Ir tikrai! Tamsoje Rita pamatė keistą blizgėjimą miške. Maži melsvi žiburėliai šokinėjo tarp medžių.

— Bet miške niekas negyvena. Ten nėra namų, — nusistebėjo Rita.

— O mes matome šviesas. Reiškia, ten kas nors yra, — išmintingai kalbėjo Rimas.

— Kur tu eini?

— Einu pasižiūrėti, — atsakė Rimas.

— Ar tu nebijai?

— Ne. O tu?

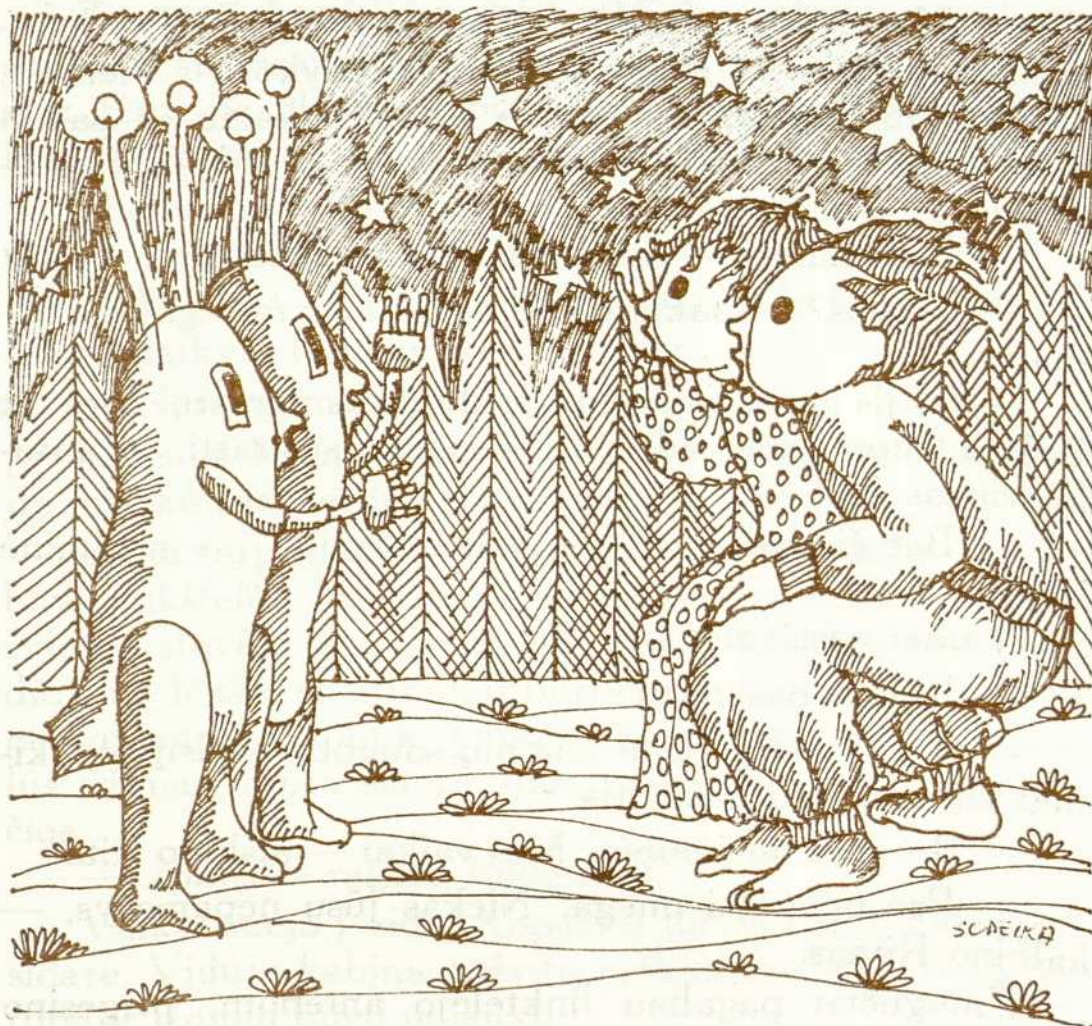
— Aš... aš... aš irgi eisiu, — nusprendė Rita, nors jos balselis drebėjo.

Vaikai nutrepsėjo į mišką.

— Gaila, kad nepasiėmiau kišeninės lemputės, — pasakė Rimas. Bet kaip tik tuo momentu jų kelią nušvietė mėlyna šviesa.

— Aš girdžiu žingsnius... Rita sudrebėjo.

Vaikai sustingo vietoje ir klausėsi. Brakštelėjo sausos šakos ir staiga — pasirodė du sidabriniai žmogučiai. Jie linkčiojo keistomis, kaip žiogo ūsai, antenomis. Antenų galūnėse blizgėjo mėlynos lemputės. Žmogučiai atrodė draugiški.

— Iš kur jūs? — įsidrąsinęs paklausė Rimas. Žmogučiai linktelėjo antenomis ir parodė į žvaigždėtą dangų.

— Ar jie iš mėnulio? — sušnabždėjo Rita.

— Nemanau, — pasakė Rimas. — Tikriausiai iš kur nors toliau.

— Teisingai, — pasigirdo keistas garsas, ir vaikai suprato, kad žmogučiai su jais kalbasi.

— Mano vardas Rimas, o čia — mano sesutė Rita. Mes gyvename ten, tame baltame name.

— Mes vardų neturime, tik numerius, — paaiškino vienas žmogutis.

— Mane tėveliai vadina "Du", o brolių — "Trys", — paaiškino kitas. — Kartu su mumis atvyko ir "Vienas", bet jis jau didelis. Tėveliai jį pasiėmė kartu su savim jūsų planetą apžiūrėti, o mus paliko čia, erdvėlaivį saugoti.

— Erdvėlaivį! — sušuko Rimas su Rita.

— Kur jis? — paklausė Rimas. — Ar mes galime pamatyti?

— O, jis gerai paslėptas, kad niekas nerastų. Mes tik išėjom truputį pasivaikščioti ir maisto susirasti, — pasakė vienas jų.

— Bet čia nieko valgomo nematyti... — nusiminė kitas.

Vaikai susižvalgė.

— Einam pas mus!

— Kad tėveliai liepė žmonių saugotis. Mūsų atvykimas čia turi būti paslaptis.

— Bet mes ne žmonės. Mes vaikai — aiškino Rita.

— Pas mus visi miega. Niekas jūsų nepamatys, — kalbino Rimas.

Žmogučiai pagaliau linktelėjo antenom, prigesino šviesas ir nusekė paskui vaikus.

Namuose buvo tylu. Net šuo nesulojo, kai vaikai įėjo pro virtuvės duris. Žmogučiai sukinėjosi aplinkui kaip

du sidabriniai aitvarai. Varstė spintų duris, sukišo nosis į šaldytuvą ir, užsirioglinę ant plytos, ilgai nagrinėjo įvairius prietaisus puodams kaisti. Netyčia paspaudę mygtuką jie taip įkaitino plytą, kad vos vos neprisvilino savo žvilgančių užpakaliukų.

— Kaip čia viskas juokinga! — stebėjosi žmogučiai.

Kai svečiai atsisėdo prie stalo užkasti, Rita pakuždėjo broliui į ausį:

— Jie mūsų maisto turbūt niekad nėra matę.

Žmogučiai atsidėję mirkė viščiuko kulšeles į apelsinų sunką ir su visais kaulais kimšo į burną. Baltos duonos riektėm jie šluostėsi burnas, o raudonus pamidorus krykštaudami svaidė į orą kaip ping pong sviedinukus.

Mielai dar būtų vaišinę vaikai savo svečius, jeigu gretimam kambary nebūtų užknarkęs tėtė.

— Bėgam! — krūptelėjo žmogučiai ir jų nebuvo galima sulaikyt. Tarpduryje stabtelėjo.

— Norit pamatyt mūsų erdvėlaivį?

Ritos su Rimu raginti nereikėjo. Nieko nelaukdami, jie nusekė savo erdvinius draugus miško link.

Giliai tarp medžių, tarp tankiai susipynusių vijoklių buvo aikštelė. Jos viduryje, apšviestas šaltos mėnulio šviesos stovėjo žmogučių lėktuvas. Apvalus, panašus į didžiulę lėkštę su stikliniu burbulu ant stogo ir daugybe pailgų langelių aplink. Vaikams priartėjus, pasigirdo duslus ūžimas ir pro siaurą angą nusileido metalinės kopėčios.

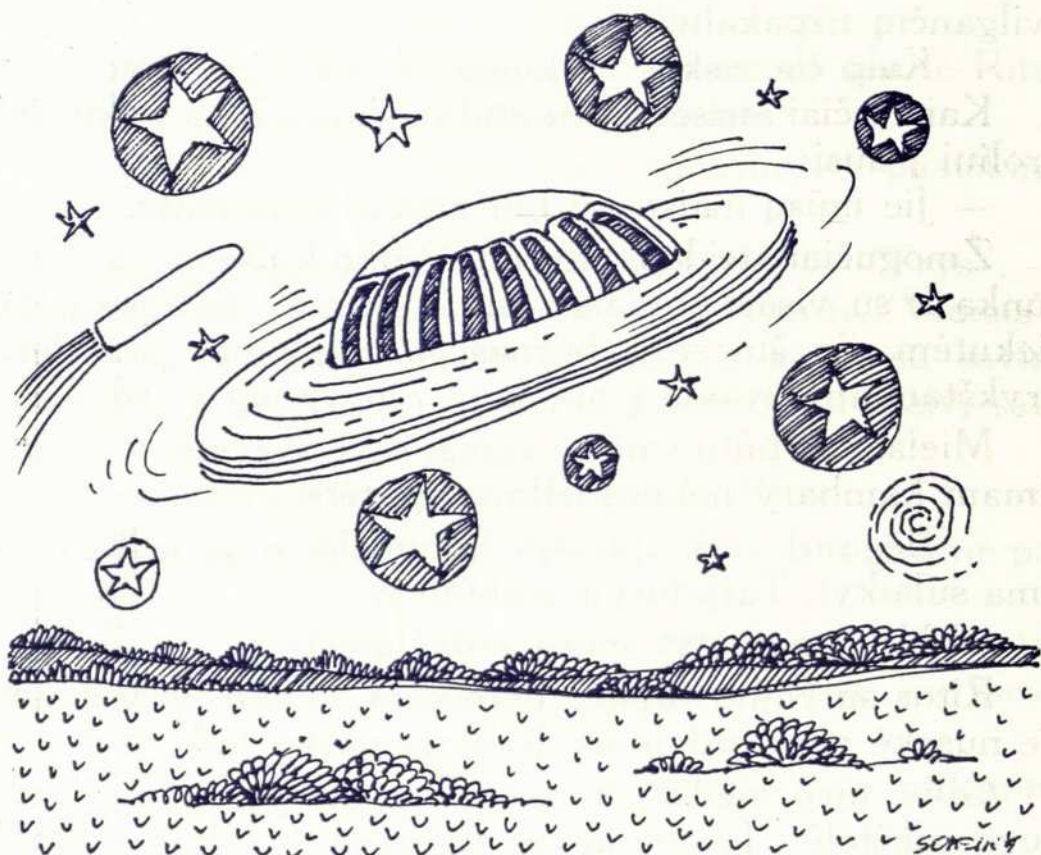
— Lipkit! — ragino žmogučiai.

Vaikai suėjo į vidų. Kopėčios įlindo atgal. Duryš užsidarė. Viduje kabina nušvito ryškiai mėlyna šviesa. Ritutei ir Romui buvo nejauku.

— Norit paskraidyt? — linksmi sušuko žmogučiai.

— Nebijokit, tuoj grįšim, — ir, nieko nelaukdami, pradėjo spausti eiles mygtukų išrikiuotų ant sienos.

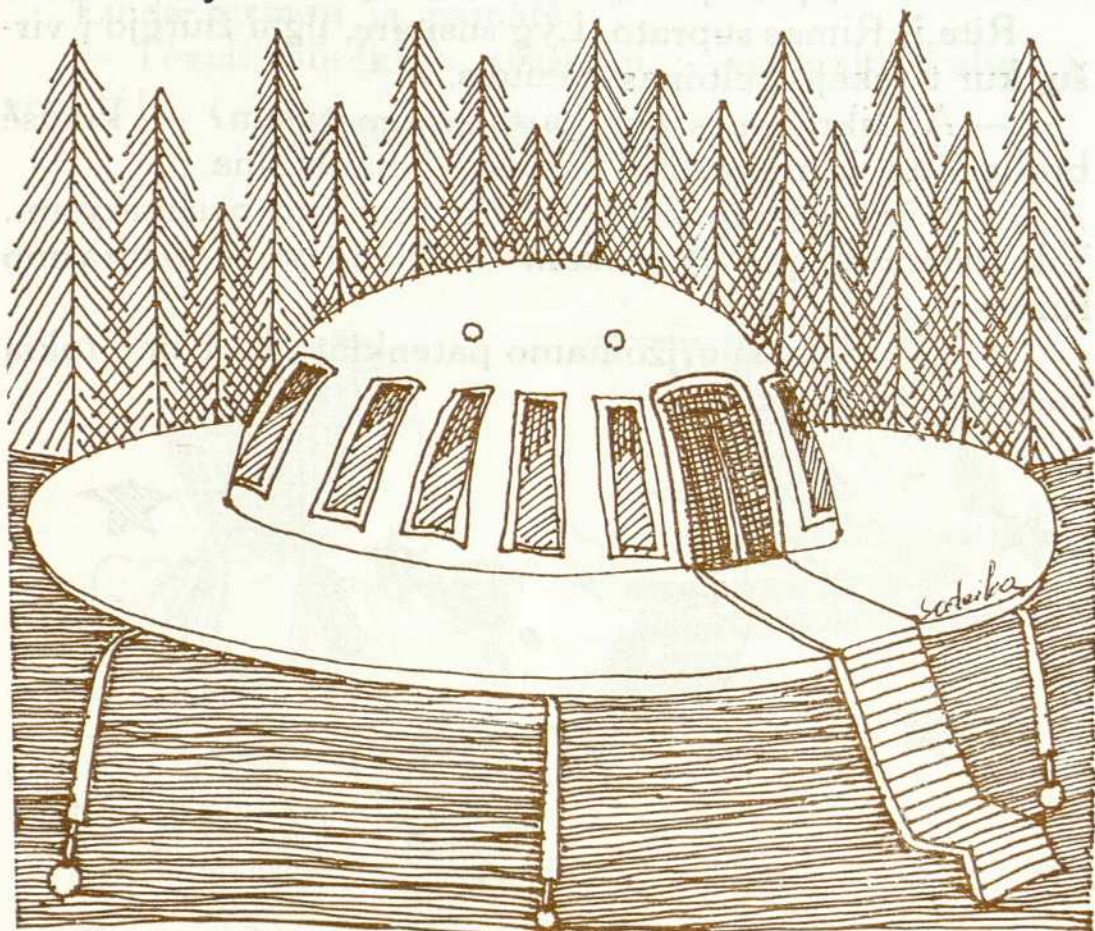
Pasigirdo švilpimas, pradėjo mirksėti raudonos, mėlynos ir baltos švieselės. Už lango pasirodė kamuoliai dūmų, lėkštė susiūbavo ir pakilo į viršų. Baisi jėga parvertė vaikus ir prislėgė prie grindų.

Neilgai skrido, bet Ritai su Rimu atrodė, kad jų kelionė niekad nesibaigs. Pro stiklines grindis jie matė kaip toli pasiliko miškas ir jų baltas namelis, kaip žvaigždės pamaži artėjo prie jų. . . Neužilgo slėgimas išnyko, skraidanti lėkštė sulėtino greitį ir, apsukus ratą aplink mišką, pradėjo leistis žemyn. Keletą kartų susiūbavus, lengvai kaip pūkas palietė žemę. Žmogučiai paspaudė mygtuką ir tuoj nusileido kopėčios į lauką. Mėnulis buvo pasislėpęs už debesų. Mišką gaubė juoda naktis.

Ritos ir Rimo kojos buvo kaip vatinės. Nors ir labai įdomi buvo ši nepaprasta kelionė, abu vaikus staiga apėmė nenugalimas noras pakliūti po savo stogu, pajusti

minkštus lovelės patalus, išgirsti tėtės knarkimą už sienos. Atsisveikinę su draugais, jie tekini pasileido namo. — Ateikit ryt! — šaukė žmogučiai, bet vaikai jau buvo viduj.

Nei skraidančios lėkštės, nei savo draugų Rita su Rimu daugiau nebematė.

Kitą rytą per pusryčius tėveliai susijaudinę pasakojo, kaip naktį virš jų miško keli praeiviai matė keistą žibančią lėkštę. Ji keletą sykių apskridus ratu, užgėso ir pradingo iš akių.

Vaikai maigė kiaušiniene ir tylėjo.

Kai vakare, niekam nieko nesakę, abu nubėgo į vijokliais apaugusią aikštelę miške, rado tik porą išlaužtų krūmokšnių ir apdegusios žolės plotą. Nei žmogučių, nei

jų erdvėlaivio nebuvo. Tik prie seno medžio kamieno spindėjo prisegta mažytė sidabrinė kortelė:

“Mus vakar pamatė. Turim grįžti atgal. Neišduokit niekam mūsų paslapties. Iki pasimatymo! Du ir Trys”.

Rita ir Rimas suprato. Lyg susitarę, ilgai žiūrėjo į viršų, kur tviskėjo geltonas mėnulis.

— Ar tikrai mes dar kartą pasimatysim? — klausė brolio Rita, kuriai staiga pasidarė labai liūdna.

— Jeigu jie taip sako, tai žinoma, kad pasimatysim. Tik atsimink, apie tai niekam — nė žodžio! — pagrasino Rimas.

Ir abu vaikai sugrįžo namo patenkinti, kad žino tokią paslaptinę paslaptį.

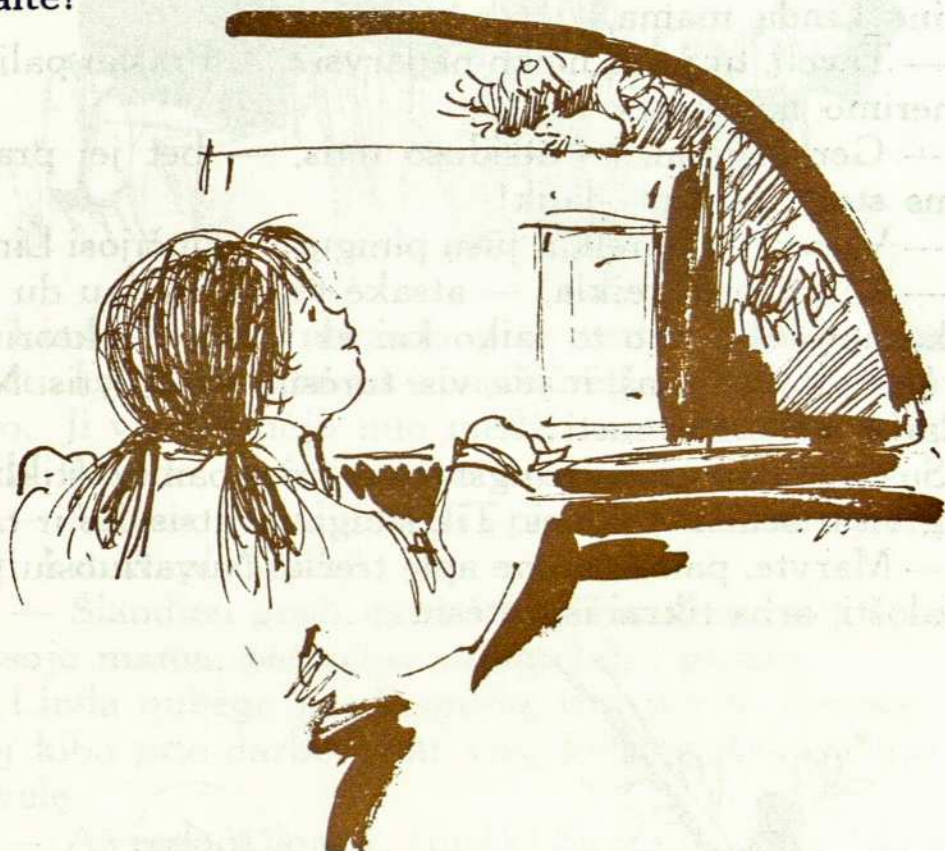

LAIMINGA DIENA

Mykolas Simko

Linda pirmoji ją pamatė.

— Tėveli, žiūrėk! — sušuko ji, — voveraitė, balta voveraitė!

— Retenybė, — tarė tėtis, — sustabdydamas automobilį prie banko.

— Tikrai, įsivaizduok tu man, — pridėjo mama, pakeldama akis, — balta voverė.

— Matai, ji ten virš stogo, — pirštu rodė Linda.

— Taigi, — kalbėjo tėtis, lipdamas iš mašinos ir žiūrėdamas į linksmą voveraitę, šokinėjančią aukštai virš jų galvų.

— Tikriausiai ji gyvena tame ąžuole, — toliau aiškino Linda, įsmeigus akis į tą nepaprastą žvėriuką.

— Tik to mums ir reikia, kažkokių voverių ant stogo!
Dar naują pastatą sugadins, — pyktelėjo tėtis.

— Bet tėveli, gal lizde yra mažų voveriukų. . .

— Tegu kraustosi kitur!

— Tėveli. . .

— Linda, tėveliui rūpi pastatas. Jis daug kainavo, —
ramino Lindą mama.

— Tėveli, tu joms nieko nedarysi? . . . Prašau palikti!
— nerimo mergaitė.

— Gerai, gerai, — atsiduso tėtis, — bet jei pradės
mums stogą gadint—lauk!

— Voverėms nereikia jūsų pinigų, — ginčijosi Linda.

— O kai kam reikia, — atsakė tėvas. — Jau du syk
banką apiplėšė, nuo to laiko kai aš tapau direktorium.
Dar kas atsitiks, ir aš, ir jūs, visi turėsime kraustytis. Nau-
ją darbą nelengva rasti. . .

Susirūpinęs, tėvas žingsniavo prie banko stiklinių
durų, visai neatsisveikinęs. Tik staiga jis atsisuko ir tarė:

— Maryte, paimk mane apie trečią. Nuvažiuosiu gol-
fo palošti, arba tikrai išprotėsiu. . .

Lindos mama atsisėdo prie vairo. Mašina pradėjo judėti. Linda dar atsisuko pasižiūrėti, ką baltoji voveraitė daro. Ji vis šokinėjo nuo medžio ant stogo, nuo stogo į medį. Atrodė, kad ji užimta svarbiais reikalais.

— Mama, ar galiu bėgti į pievą? Aš būtinai noriu surasti keturlapį dobilą!

— Šiandien graži diena. Gal šiandien rasit, — nusišypsojo mama, pastačius automobilį į garažą.

Linda nubėgo pas kaimyną ir atsivedė Jonuką. Abu tuoj kibo prie darbo. Ant visų keturių išvaikščiojo visą pievelę.

— Aš radau! Jonuk, žiūrėk! Suskaičiuok — tikrai yra keturi lapai.

Jonukas suskaičiavo. Keturi lapai. Tikras laimės dobiliukas.

— Kas dabar bus? Kas atsitiks? Ar būsi laiminga visą dieną. . . — klausė Jonukas.

— Ne aš. Aš noriu, kad tėvelis būtų laimingas. Jis turi daug vargo naujame darbe, — paaiškino Linda.

Smarkiai trinkelėjo virtuvės durys. Išbėgo mama labai susijaudinusi.

— Linda, Jonuk. Greit lipkit į mašiną.

— Kas yra, mama? Kas atsitiko?

- Tėvelio banką vėl apiplėšė.
— Oi, ne! Trečią kartą! Atsimeni, ką tėvelis sakė. . .
— susirūpino Linda.

Jonukas tik sėdėjo ir klausėsi, išplėstom akim žiūrėdamas į mamos ir sesutės veidus. Rankoj jis tebelaikė Lindos keturlapį dobiliuką.

— Man ką tik skambino iš banko.

— Ar tėvelis praras darbą, mamyte?

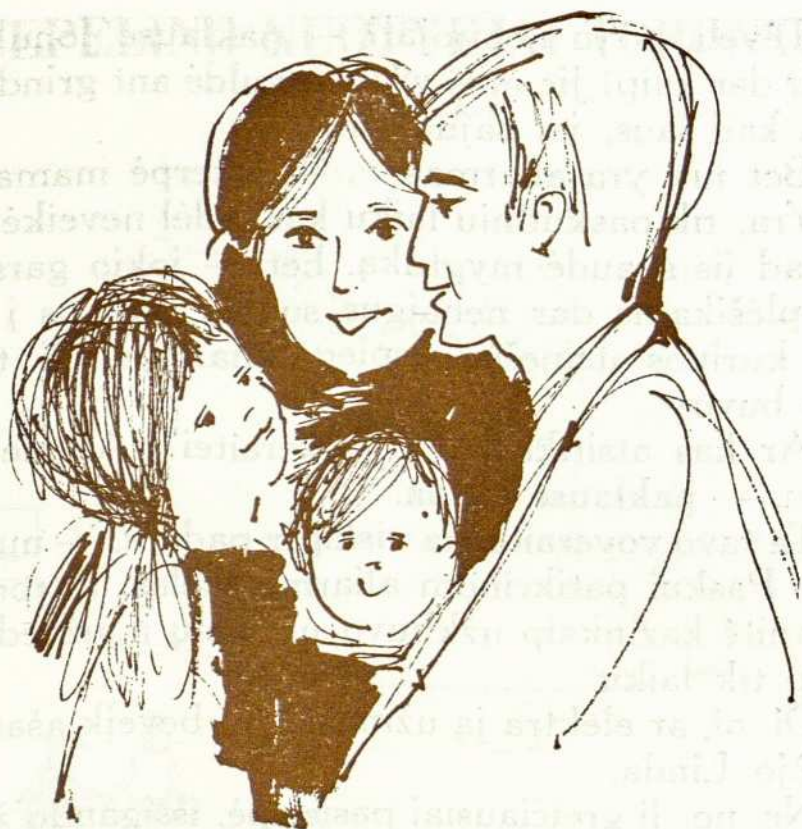
— Tikiuosi, kad ne. Kad tik niekas nebūtų sužeistas!

Mama įsuko į didįjį kelią. Linda truputį bijojo, nes mašina greit lėkė. Jau iš tolo buvo matyti didelė minia žmonių prie banko. Mama mašiną pastatė kiek toliau. Visi trys išlipo. Linda žvilgterėjo į ažuolą, bet baltos voveraitės nebuvo.

— Aš ten mačiau baltą voveraitę, — Linda parodė Jonukui. — Matai, ten, kur tas vyras ir policininkas ant stogo laipioja.

Kelios policininkų mašinos buvo sustatytos ties banku. Raudonos jų šviesos žybciojo. Atsivėrė stiklinės banko durys ir trys policininkai išvedė du vyrus. Vienas labai keistai atrodė — jis buvo užsitempęs kojine ant veido. Antras nešiojo odinį švarką, suplyšusias kelnes, ir juodais akiniais uždengė akis.

— Lipkit į vidų! — įsakė policininkas, atidaręs mašinos duris.

— Ten tėvelis, aš matau tėvelį! — suriko Jonukas ir pradėjo bėgti.

Visi žmonės į juos atsisuko. Lindai buvo labai nesmagu. Jonukas pribėgo prie tėtės ir ją apkabino. Tuoju pačiu momentu ir Linda su mama.

— Jonai, kas įvyko, — susijaudinusi paklausė mama.

— Šiandien laiminga diena Jūsų vyrui, — tarė policijos viršininkas. Jis mandagiai atsisveikino ir įlipo į savo baltą mašiną.

— Ar viskas tvarkoj? — vis klausinėjo mama.

— Taip, taip. Nesirūpinkit, — atsakė tėvas, šluostydamas prakaito lašus didele nosine. — Manėm, kad vėl pagrobs didelę sumą pinigų. Tie du įėjo kaip tik po pietų. Užpuolė vargšą Jurgį ir, atkištais pistoletais, liepė atiduot pinigus. Ką gi jis darys?...

— Tėveli, ar tu nebijojai? — paklausė Jonukas.

— Ir dar kaip! Jie mus visus suguldė ant grindų ir pa-
grąsino, kad šaus, jei pajudėsime.

— Bet juk yra aliarmas. . . — įsiterpė mama.

— Yra, tik paskutiniu laiku kažkodėl neveikė. Jurgis
sakė, kad jis spaudė mygtuką, bet — jokio garso. Tik
staiga, plėšikams dar nebaigus sukišti pinigų į bulvių
maišus, kuriuos atsinešė, suspiegė aliarmas. Oi, tada tai
chaosas buvo!

— Ar kas atsitiko baltai voveraitei? Aš niekur jos
nematau, — paklausė Linda.

— Ta tavo voveraitė čia viską ir padarė, — nusijuokė
tėtis. — Paskui patikrinom aliarmo vielas. Atrodo, kad
ta voveraitė kažinkaip užkliuvo už vielų ir užvedė aliar-
mą kaip tik laiku.

— Oi, oi, ar elektra ją užmušė? — beveik ašarodama
klausinėjo Linda.

— Ne, ne. Ji greičiausiai pasislėpė, išsigando žmonių,
— nuramino tėtis.

— Tėveli, tėveli, žiū-
rėk, ką mes radom, — stai-
ga sušuko Jonukas, atki-
šęs keturlapį dobilėlį.

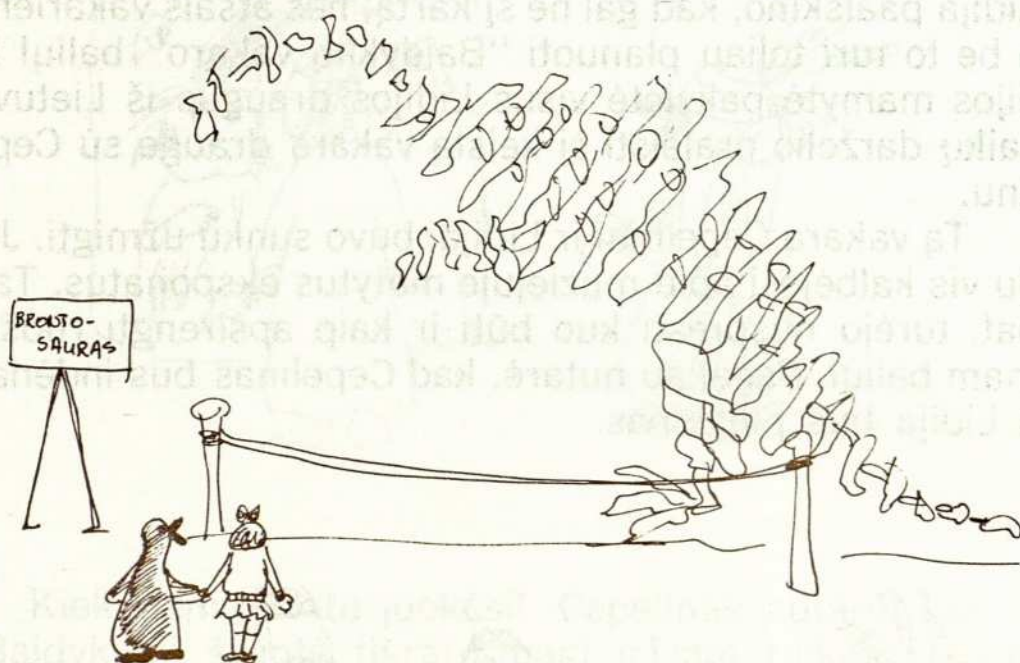
— Šiandien aš buvau
laiminga. Aš jį radau mū-
sų pievoje, — tarė Linda.
— Tai tau dovana, tėveli.
Aš norėjau, kad tau viskas
būtų gerai.

— Ačiū, ačiū, — nusi-
šypsojo tėtis. — Tik, man
rodos, kad ne dobilėlis, o
tas, kuris jį užaugino, šian-
dien mums padėjo.

CEPELINO NUOTYKIAI TORONTE

Teta Audronė

— Niekad nesu buvęs tokiam dideliame muziejuje
— Cepelinas sakė Lidijai Puterytei. Jiedu abu išplėtę akis žiūrėjo į atstatytus brontosauro griaučius Toronto muziejuje.

— Negaliu tikėti, kad tokie dideli gyvuliai gyvendavo žemėje. . . nenorėčiau tokį sutikti — dar pridūrė.

Lidija juokėsi — Cepelinai, tikrai nesutiksi. Jie jau išnyko prieš labai daug metų. O be to, ne visi dinosaurai būdavo tokie dideli. Kiti — tik viščiuko dydžio!

Abu laimingi vaikštinėjo po muziejų. Jiems taip pat patiko Egipto ir Indėnų kambariai. Cepelinui viskas labai įdomu, nes čia vėl jam nauji neregėti dalykai. Lidijos tėtė nespėjo jam aiškinti ir atsakyti į visus jo klausimus — jų tiek daug byrėjo!

Sunku buvo juodu išprašyti iš muziejaus, bet jau laikas buvo grįžti į namus kur visų laukė skani vakarienė. Cepelinui labai patiko važiuoti požeminiu traukiniu — jis pasiūlė važiuoti nuo vieno galo miesto iki kito. Tačiau Lidija paaiškino, kad gal ne šį kartą, nes atšals vakarienė, o be to turi toliau planuoti “Baidyklių vakaro” balių! Lidijos mamytė pakvietė visus Lidijos draugus iš Lietuvių vaikų darželio praleisti šį keistą vakarą drauge su Cepelinu.

Tą vakarą Cepelinui ir Lidijai buvo sunku užmigti. Jie du vis kalbėjosi apie muziejuje matytus eksponatus. Taip pat, turėjo nuspręsti kuo būti ir kaip apsirengti ruošiamam baliui. Pagaliau nutarė, kad Cepelinas bus indėnas, o Lidija bus pingvinas.

Į Lidijos balių atėjo visi jos draugai apsirengę įvairiausiais kostiumais. Čia buvo juokdarys, baidyklė, jūrų plėšikas, Raudonkepuraitė, ragana. Net Lidijos mamytė užsidėjo didžiulę virėjo kepurę ant galvos ir vaidino virėją.

Kiek vieni iš kitų juokėsi! Cepelinas nutarė, kad ta “Baidyklių” šventė tikrai smagi ir jam reikės Ledynų mieste irgi surengti tokį balių.

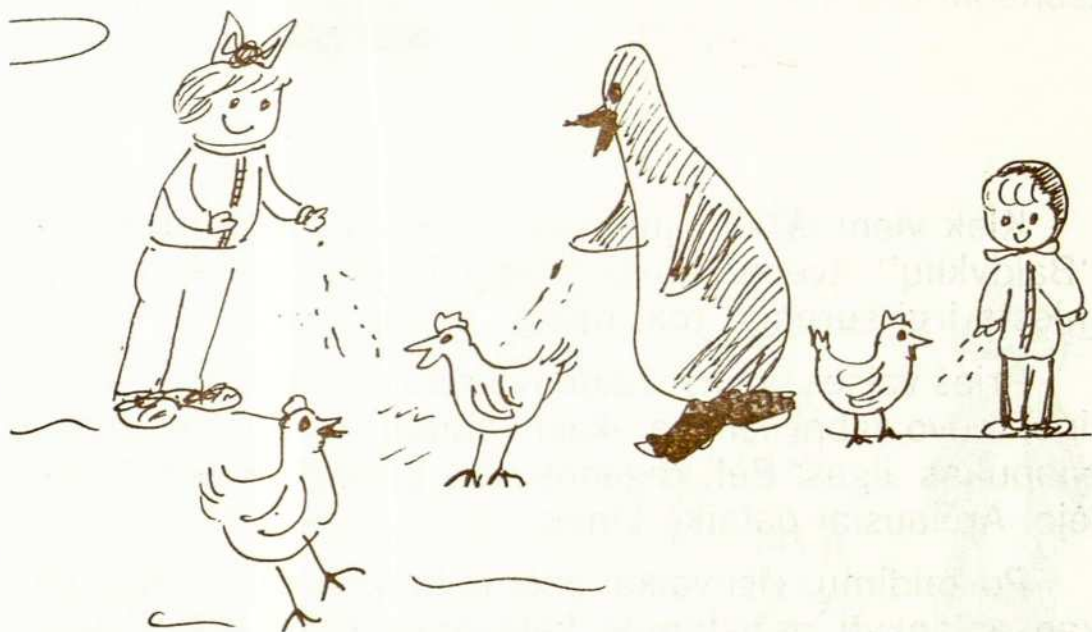
Prieš vaišes, vaikai žaidė įvairiausius žaidimus. Cepelinui buvo labai lengva įkasti obuolį vandenyje, nes jo snapukas ilgas. Bet, raganos nosį prisegti niekaip negalėjo. Arčiausiai pataikė Linas.

Po žaidimų, visi vaikai paėmė krepšius ir išėjo laukan aplankyti pažįstamus kaimynus. Pasibelde į duris, kai jas atidarė, visi sušukdavo: “Ar šposą iškrėsti, ar skanumyną duosit?” Žinoma, visuomet į krepšius įmesdavo ar mažą žaisliuką, ar saldainį.

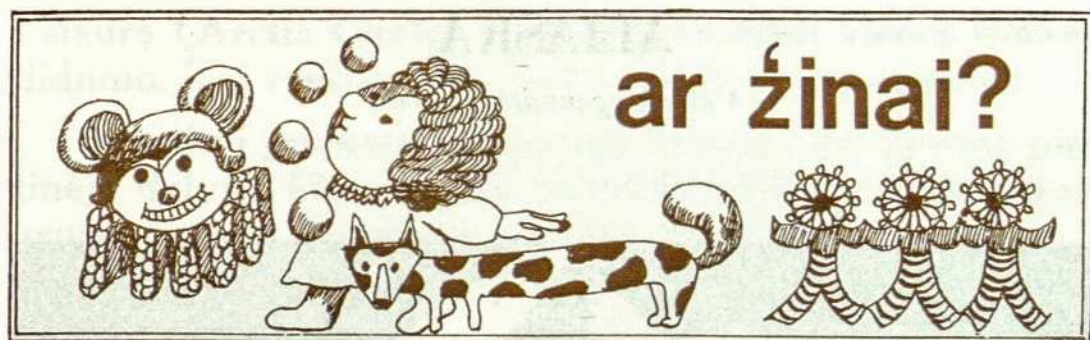
Namuose, visi vaikai linksmiai tikrino savo krepšius ir skaičiavo kiek surinko saldainiukų. Viena kaimynė, vietoje saldumynų dalino vaikams centus, o kita voro žiedelius — tie tai labai patiko. Cepelinas dar gavo porą jų daugiau, kad galėtų nuvežti Ledukui ir Snaigytei.

Baidyklių vakaras labai greitai praėjo, ir atvažiavo tėveliai pasiimti vaikučius. Cepelinas ir Lidija buvo tiek išvargę, kad labai greitai užmigo. Lidijos mažoji sesutė Rimutė jau seniai miegojo — ją balius labai išvargino ir ji negalėjo išbūti iki galo.

Sekantį rytą, Cepelinas ir Lidija vis dėkojo už tokį smagų vakarą, ir pasakojo Rimutei kas vyko po to, kai ji užmigo. Vėliau, visi sulipo į mašiną ir važiavo aplankyti Lidijos močiutę, kuri gyveno kaime. Tenai labai smagiai praleido dieną lakstydami po laukus, rinkdami konkorėžius ir giles, ir maitindami gyvuliukus.

Pasibaigus viešnagės dienoms, Cepelinas mandagiai padėkojo Lidijos mamytei ir tėveliui už viską. O su Lidija ir Rimute atsibučiavo sakydamas, kad jam tikrai smagu buvo Torontą aplankyti. Gal po kelerių metų vėl atvyks — kartu su Leduku, Snaigyte, Žiemute ir Snieguoliu!

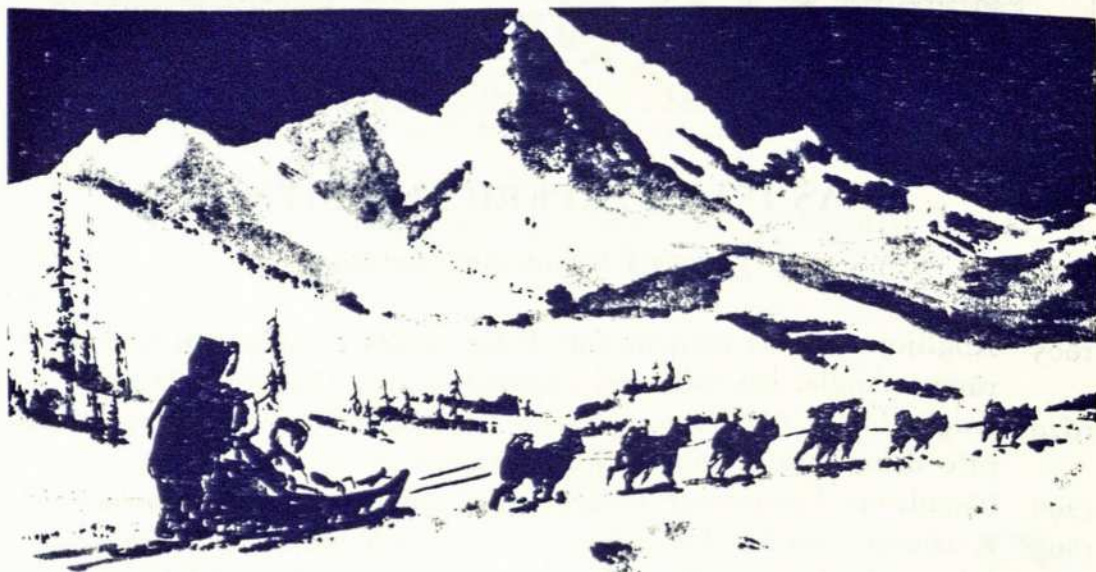
KAS ĮVYKO LAPKRIČIO MĖNESĮ

paruošė Vytautas Abromaitis

- 1605 Anglijoje suimtas sukilėlis Guy Foke, ruošęs susprogdinti parlamento rūmus. Anglai kas met mini Lapkričio 5-tąją *Guy Foke Day*.
- 1620 Anglų laivas *Mayflower* pasiekė Cape Cod; po 11 dienų išsikėlė prie dabartinio Plymouth, Massachusetts.
- 1796 Napoleono kariuomenė laimėjo prieš austrus Veronos provincijoje.
- 1893 Kražiuose rusų kazokai įsiveržė į bažnyčią ir išžudė daug žmonių.
- 1902 Mirė vysk. Antanas Baranauskas (g. 1835), *Anykščių šilelio* autorius.
- 1905 Vilniuje prasidėjo Didysis Lietuvių Seimas.
- 1917 Bolševikų perversmas Rusijoje užbaigė trumpą demokratinį tarpsnį.
- 1918 Sudaryta pirmoji Lietuvos vyriausybė (min. pirm. Valdemaras). Latvija pasiskelbė nepriklausoma valstybe.
- 1919 Iš Lietuvos išsikraustė paskutiniai vokiečių kariniai daliniai. Prie Radviliškio lietuviai sumušė stiprias bermontininkų jėgas.
- 1920 Lietuvos kariuomenė sumušė lenkus ties Giedraičiais.
- 1922 Vatikanas pripažino Lietuvą *de jure*. Egipte surastas Tutenkameni kapas su gausybe brangenybių.
- 1939 Rusai užpuolė Suomiją, kai suomiai atsisakė įsileisti rusų bazes.
- 1943 Lietuvoje įsteigta VLIKas — Vyr. Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas.
- 1952 JAV susprogdino pirmą H-bombą Eniwetok salose.
- 1956 Rusai įsiveržė į Vengriją pagrobė premjerą Nagy ir jo vietoj pasodino komunistą Kadarą. Vakarų valstybės nepajudino nė piršto!
- 1957 Sovietų Sąjunga paleido į orbitą satelitą su šuniuku Laika.
- 1963 Dallas mieste nušautas JAV prezidentas J. F. Kennedy.
- 1967 JAV raketa *Surveyor 6* nusileido mėnulyje.
- 1970 Amerikiečiai išdavė rusams pabėgusį jūrininką Simą Kudirką.
- 1974 New Yorko aerodrome iškilingai sutiktas Simas Kudirka su šeima. Lietuvių Fondas pasiekė 1 milijoną dolerių pagrindinio kapitalo.

ALIASKA

Vaiva Vygantaitė, 10 metų

Aliaska yra tolimiausia šiaurės vakarų valstybė Amerikoje. Rusai dominavo Aliaską nuo aštuoniolikto šimtmečio. 1867 metais Jungtinių Amerikos Valstybių sekretorius William H. Seward nupirko Aliaską iš rusų už \$7,200,000. Tai buvo labai pigus pirkinys, tik tai du centai už hektarą. Kai žmonės Amerikoje sužinojo apie tą pirkinį, tai jie pasipiktino. Jie manė, kad Aliaska vien tik sušalusi vieta ir nieko gero. 1896 metais Aliaskoj buvo atrasta aukso ir žmonės suprato kad šis pirkinys nebuvo jau toks blogas. Antrojo pasaulinio karo metu Aliaskos svarba dar labiau išryškėjo. Aliaska yra labai arti prie Azijos žemyno ir strateginiai svarbi Amerikos gynybai. 1958 metais Aliaska pasidarė viena iš Jungtinių Amerikos valstybių.

Aliaskos pietų rytinėje dalyje dažnai lyja, užtai yra daug miškų; visa augmenija gan veši. Tačiau pavažiavus

į šiaurę (Arctic Circle) matytum medžius vienos žvakės didumo. Tai reiškia, kad žemė apačioje yra sušalusi.

Aliaskoj yra keturios grupės žmonių: dvi gyvena pietinėje dalyje, kita gyvena centrinėje dalyje, o ketvirtoji grupė gyvena šiaurinėje dalyje.

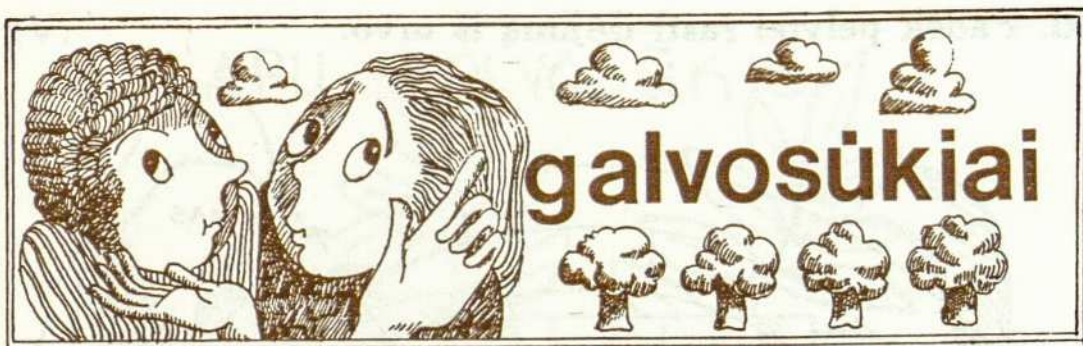
Keliaujant į pietus gali matyti daug salelių. Vienoje tokioje salelėje yra miestelis kuris vadinasi Sitka. Rusai buvo labai pamėgę šią vietovę ir ją net buvo paskelbę savo sostine. Dabartiniai Sitkos gyventojai dar šoka ir dainuoja rusiškai. Žiemos metu maistas jiems pristatomas laivu arba lėktuvu.

Šiaurinėje Aliaskos dalyje gyvena eskimai. Apie juos yra pasakojama įdomių dalykų. Anksčiau jų namai

būdavo įkasti į žemę, o dabar statomi nameliai. Vistik pasirodo, kad įkasti į žemę nameliai yra daug geresni nes prilaiko šilumą. Dauguma mano, kad visi eskimai gyvena lediniuose nameliuose (igloo) bet tai ne tiesa. Igloo gyvena tik Kanados eskimai. Šie šiaurinės Aliaskos gyventojai naudoja gyvulių žarnas ir odą pasidaryti lietpalčius kurie yra labai patvarūs. Eskimai maisto susiranda medžiodami arba žuvaudami.

Dabartiniai eskimai naudoja motorines roges (snowmobiles) keliavimui. Tačiau pastebima, kad pamažu vėl grįžtama prie senojo keliavimo būdo: šuniukų traukiamų rogučių. Tai daro todėl, kad keliautojas ilgoje kelionėje gali susiraityti tarp šuniukų ir jam bus šilta miegoti. Taip pat, jeigu keliautojui grėsia badas, jis paaukoja vieną šuniuką.

I. KAS KĄ DARO IR KUR?

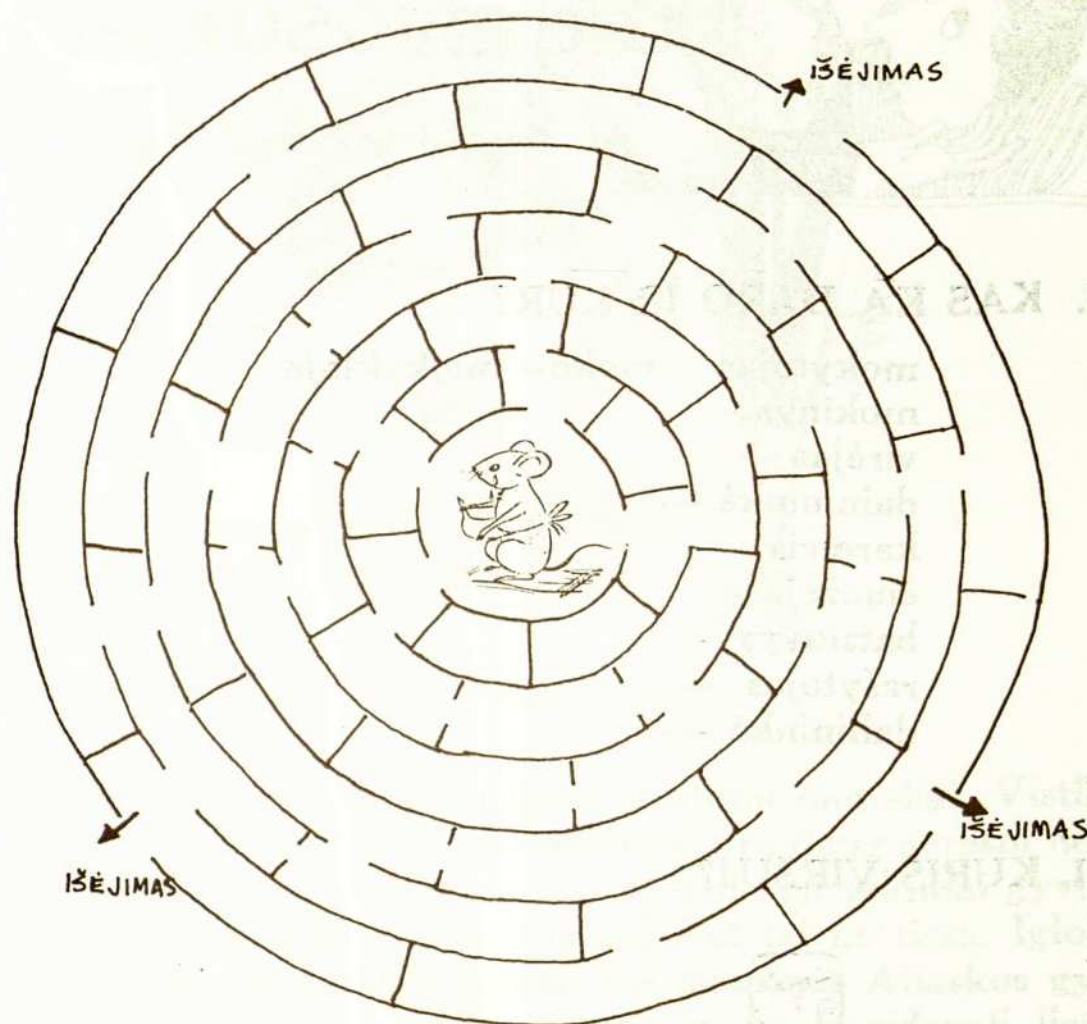
mokytojas — moko — mokykloje
 mokinys —
 virėjas —
 dainininkė —
 kareivis —
 čiuožėja —
 batsiuvys —
 rašytojas —
 dailininkė —..

II. KURIS VIRŠUJ?

Jonas apačioj Miko.
 Petras virš Jono.
 Mikas virš Petro.
 Kuris yra viršuj?

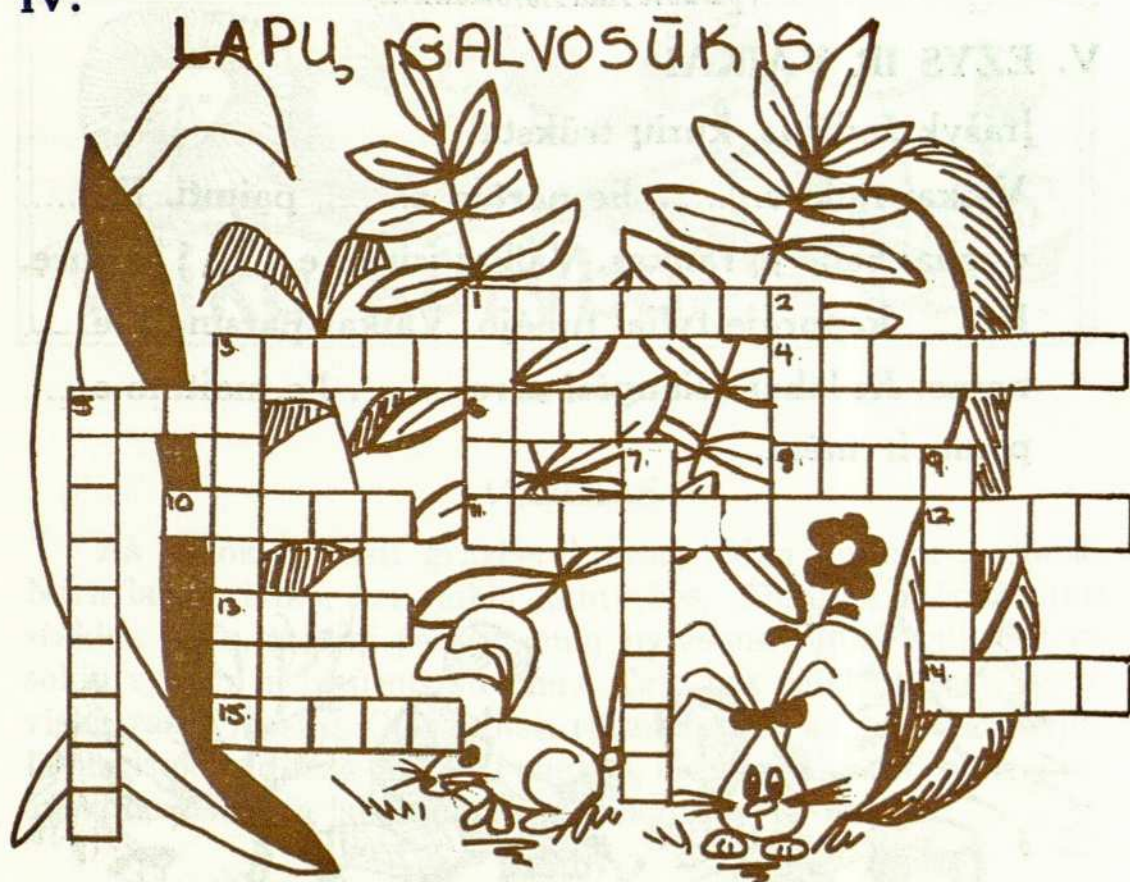
III. Padėk pelytei rasti išėjimą iš urvo.

LAPŲ GALVOSŪKIO ATSAKYMAI — Žemyn: 1. knyga, 2. ilga, 3. pasaulis, 5. margučiai, 7. bananas, 9. saulė. Skersai: 1. kailiai, 3. pirmyn, 4. ligonis, 5. mama, 6. yra, 8. aras, 10. labas, 11. arbata, 12. akys, 13. lova, 14. ežys, 15. skara.

IV.

LAPŲ GALVOSŪKIS

Zemyn:

1. Daiktas, kuriame žmonių mintys surašytos.
2. Kelionė buvo ne trumpa, bet
3. Mes jame gyvename.
5. Kiškiai juos dažo.
7. Šiltųjų kraštų vaisius.
9. Paukščiai keliai su

Skersai:

1. Eskimų šilti drabužiai.
3. Į priekį.
4. Sergantis žmogus.
5. Motina.
6. Veiksmazodžio trečias asmuo.
8. Didingai atrodantis paukštis.
10. Pasisveikinimas.
11. Gėrimas.
12. Jomis matome.
13. Poilsio vieta.
14. Dygliuotas gyvulėlis.
15. Medžiaga, nešiojama ant galvos.

(Atsakymai psl. 26)

(paruošė Ada Abromaitienė)

V. EZYS IR VAIKAI

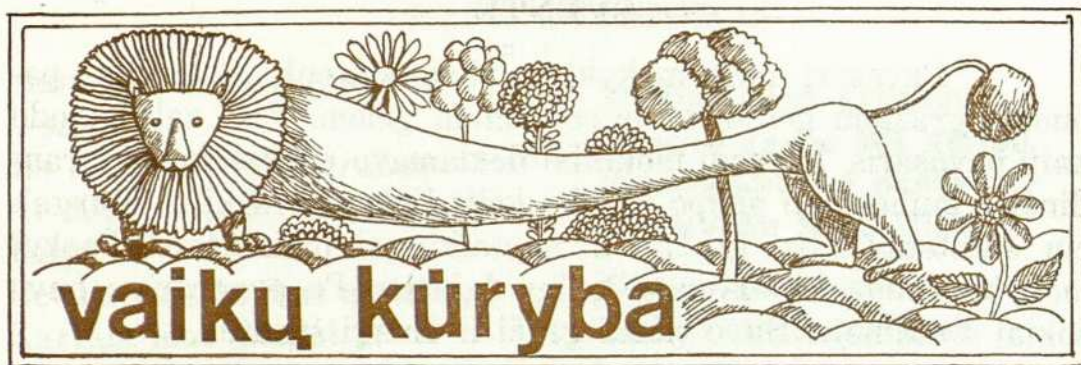
Įrašyk žodžius, kurių trūksta.

Vaikai rado e..... Jie norėjo e..... paimti. E.....
dygliai badė jų rankas. Vaikai įsiritę e..... į kepurę.
E..... kepurėje tyliai tupėjo. Vaikai parsinešė e.....
namo. Jie labai džiaugėsi savo Jie maitino e.....
pienu ir mėsa.

VI. MĖSLĖS

1. Trumpa kojytė, didelė kepurytė. sabyrg
2. Neturi proto, nekalba, o visą tiesą pasako. rodeidvis
3. Mažas puodelis, skani košelė. stieršas
4. Viską girdi, bet niekam nesako. syaus
5. Keturios motinos turi po penkis vaikus ir
visi tuo pačiu vardu vadinasi. širpait

AUDIMAS

Aš išmokau austi gražias juostas. Man patinka audimas. Nėra labai sunku, bet reikia kantrybės. Audimui reikia turėti stakles, siūlą, medinį peilį ir siūlą nytelėms. Siūlai gali būti visokių spalvų ir įvairaus storumo. Taip pat reikia surasti lietuvišką raštą juostai. Gali išausti rūtas, tulpes, ar net savo vardą. Iš pradžios audimas gali būti sunkus, bet greitai pasidaro lengva. Juostas austi yra labai įdomu ir smagu!

*Ina Šilgalytė
Šv. Kazimiero mokykla
Cleveland, Ohio*

JAUNIMAS

“Į ką jaunas įprasi, tą senas teberasi”.

Jaunimas dažnai nori žaisti bei linksmai laiką praleisti. Tačiau, ką jaunas išmoksi, tą ir vėliau turėsi. Kol jaunas esi, gyveni namuose ir turi laiko skaityti. Mokykloje reikia stengtis gerai mokytis. Reikia netingėti ir būti darbščiam. Svarbu tvarkingai suorganizuoti savo laiką, nes ir vėliau mokėsi tai daryti.

*Aida Bublytė
Šv. Kazimiero mokykla
Cleveland, Ohio*

ŠVENTĖ

Pavasari mūsų mokykla turi savo šventę. Salė būna papuošta gražiom geltonom ir raudonom gėlėm. Visa salė atrodo kaip pavasaris. Vyresni mokiniai deklamavo eilėraščius, o Grandinėlės jaunesnioji grupė pašoko kelis linksmus šokius. Mergaičių sekstetas labai gražiai ir nuotaikingai padainavo. Paskui mokyklos choras padainavo kelias daineles. Po programos buvo šokiai svetainėje. Buvo tikrai graži ir smagi šventė!

*Diana Staniškytė
Šv. Kazimiero mokykla
Cleveland, Ohio*

*Daina Almano
Brooklyn, NY*

Kai aš buvau mažas, nieko
nesupratau,
Viskas atrodė didesnis tada.
Kai brolis mane skriaudė,
Aš bėgau verkti pas mamą.
Merginos man nebuvo gražios,
Nes aš buvau dar mažas.
Man draugas buvo labai svarbu,
Nes patiko žaisti žaidimus.
Aš daug po kraštą keliavau,
Istorinių vietų daug mačiau,
Bet, kai atėjo laikas mokyklą
lankyti,
Man teko daug, daug bėdų
įsigyti...

*Paulius Bagdonas, VII kl.
K. Donelaičio mokykla
Chicago, Illinois*

MANO GYVENIMAS

Mano gyvenimas geras ir
smagus.
Jis taip pat labai gražus.
Ar manai, kad man patinka?
Taip!
Bet kartais kažkas atsitinka,
Kartais man blogai...
Man svarbu, kad būt gerai.
Būt geriau šitam pasauly,
Jei turėčiau vieną brolių.

*Audra Puzerytė, 6 sk.
Maironio mokykla
Toronto, Canada*

Dešimt metų gyvenau,
Kartais galėjo būt geriau.
Nenustosiu dar bandyt
Vienuolika metų išlaikyt!

Gal gyvensiu, gal ir ne,
Gal gyvensiu malūne!

Dešimt metų gyvenau,
Kartais galėjo būt smagiau.
Nenustosiu dar bandyt
Šimtą metų išlaikyt!

*Juliya Šukytė, 6 sk.
Maironio mokykla
Toronto, Canada*

Man gyvenimas patinka,
Daug problemų neturiu.
Bet tik kartais atsitinka,
Kad su broliu susipešu.
Aš laimingas, kad turiu
Tėvelius ir senelius.
Mes gyvename kartu
Ir mylime žmones visus.
Aš turiu kitus namus,
Kur atsivežu draugus.
Mes ten žaidžiam per dienas,
Turim vasaros atostogas.

*Andrius Paškus, 6 sk.
Maironio mokykla
Toronto, Canada*

*Venta Jokūbaitytė
Melbourn, Australia*

ANGELIUKAI

Angeliukai, angeliukai,
Skriskit per dangų!
Visiem geriem vaikam
Atneškit daug gražių sapnų
Ir visiem tėveliam —
Dovanų!

*Baltija Udrytė, 7 m.
Jackson, Michigan*

ŽVAIGŽDUTĖS

Žvaigždutės žiburutės,
Kokios jūs gražutės!
Ar galiu paliesti
Jūsų šviesius plaukučius?
Jūs taip aukštai...
Kur jūsų namai?
Jau kalbėti mums gana,
Jau prasideda diena.

*Pasaka Gintautaitė, 9 m.
Lubbock, Texas*